

Mi ebben a fortély?

Nehezen tudnám eldönteni, hogy melyik feladat teszi nagyobb próbára a televízió alkotóit és műsorszerkesztőit: az-e, hogy mit lehet egy félóraba bele-sűríteni, vagy az-e, hogy mit lehet egy félórára felhígítani? Minden-esetre, ha úgy hozná a helyzet, hogy példával kellene szolgálnom ez utóbbi erőfeszítés nagyságára, habozás nélkül *A fortélyos kérő* című tévéjátékra hivatkoznék.

Csakugyan olyan produkcióval volt dolgunk, melynek — Karinthy szavaival kölcsönözve — nem volt mire szerénynek lennie. Ezt a tévéjátékot csakis a fennhéjázás tarthatta fenn úgy-ahogy a képernyő felszínén. Kezdeném azaz, hogy két szerző — W. W. Jacobs és H. C. Sargent — munkálkodott azon, hogy egy ösztövére anekdotával három színésznek legalább egy félórás elfoglaltságot szerezzen. Azután: a két szerzőn kívül voltak többen is — dramaturg, rendező, operatőr stb. —, akik a dolgot humorosnak nézték, holott az egyetlen, ami a darabban a vídamságra emlékeztetett, a kocsmá volt, ahol az egész lejátszódott, lévén ennek az elnevezése: Vidám tengerész. Továbbá: a tévéjátékot vasárnap este fél kilenckor adták, amikor a nézők a nívósabb és szórakoztatóbb műsorokat várják. Nem akarom fetisizálni az adási időpontokat, ezt a darabot hétfőn fél háromkor

sem támogatná lényegesen több enyhítő körülmény, de azért egy frekventált műsoridőben érthetően sokkal nagyobb egy ilyen művészeti produkció családottsági „mutatója”, mint máskor.

A több milliós figyélő szempáron át csak lassan szívódott fel a tudatba a kétség, hogy vajon, amit lát, tévéjáték-e csakugyan, avagy a tengeri betegségnek egy fajtája? Azt látták ugyanis, hogy az öregcsont-fedéltetmester leáldozóban levő nappjaira hitveséül igyekszik megnyerni a még kelleme-tes asszonyi adottságokkal rendelkező csaplárosnét, de az ügy pusztán meggyőzéssel nem halad a remélt mederben, ezért titokban felbérel egy éppen bevettető munkakerülő munkanélkülit, hogy az két font ellenében törjön be vágyai asszonyához, ő majd a közelben lesz és a segélykiáltásokra elősietvén megvédelmezi az asszonyt a támadótól, miáltal bebizonyítja férfiúi nélkülözhetetlenségét és a násznak azután már mi sem állhat az útjába.

Ez volt tehát a fedéltetmesteri koncepció, ám még a legbeavatottanabb néző is a hosszú alkudozás első kéttized másodpercében fel tudta mérni, hogy a szerzők nem a fortélyos kérő, hanem a fortély dolgában esetleg gyengébben eleresztett, de az aktív és férfias vállalkozókedvben feltétlenül előnyösebbnek mutakozó bérrabló malmára hajtják a vizet, s a kutyakomédia végén menthetetlenül az utóbbi lesz az asszony választottja.

Mindezt valamelyest menti, hogy a tévéjáték kiállítására nem terhelhette meg túlságosan a tévé költségkeretét. Egy-két díszletelem, minimális számú kosztüm és három — képességeik jogán méltóbb feladatokra érdemes — színész: Schubert Éva, Csákányi László és Pándy Lajos viszonylag olcsón töltötték ki a képernyőt és a műsoridőt.

Ha legalább azt mondhatnám: nem kell az egészet komolyan venni. Dehát ennél — még ahhoz is több kell...

SAS GYÖRGY

Csákányi László és Pándy Lajos

